

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของ
เทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
People's Opinion towards Good Governance Management of Maejo
Municipality, San Sai District, Chiang Mai Province

วรยุทธ์ สถาปนศุภกุล¹
Worayuth Sathapanasuphakul

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรสุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลแม่โป่งเป็นผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับมาก 2) ประชาชนที่มีเพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นในภาพรวมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน; การบริหารจัดการ; หลักธรรมาภิบาล

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of people's opinion towards the management according to the good governance of Mae Jo Municipality, San Sai District, Chiang Mai Province; 2) to compare the people's

¹ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา; Mahamakut Buddhist University; Lanna Campus
Corresponding Author, E-mail: worayuth118@hotmail.com

opinion towards the administration. according to the principles of good governance quantitative research The random sampling population used in the research was 400 people residing in Mae Pong Sub-District Municipality. The statistics used in the data analysis were mean, standard deviation,

The results of the study revealed that 1) people had a level of opinion towards the administration according to the good governance of Mae Jo Municipality, San Sai District, Chiang Mai Province. 2) People with gender, status, age, education level and different occupations with different opinion levels in the overall management according to the good governance of Mae Jo Municipality, San Sai District, Chiang Mai Province no different

Keywords: public participation; management; good governance

บทนำ

แนวคิดเรื่อง การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good governance) เป็นแนวคิดของธนาคารโลก (World Bank) ที่นำมาใช้ในการกำหนดนโยบายการให้กู้เงินกับประเทศในซีกโลกใต้ตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1980 เพื่อแก้ปัญหาเรื่องไร้ประสิทธิภาพ และการคอร์รัปชันของรัฐบาลในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศในแถบลาตินอเมริกาและแอฟริกา ที่มีปัญหาในการบริหารงานจนทำให้เกิดปัญหาหนี้ธนาคารโลกไปแล้วไม่สามารถหาเงินมาชำระคืนได้ สำหรับประเทศไทยแนวคิดดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้หลังวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี 2540 เป็นต้นมา เนื่องจากในหนังสือแสดงเจตจำนงกู้เงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund (IMF)) ระบุให้รัฐบาลไทยให้คำมั่นว่าต้องสร้าง (Good governance) ให้เกิดขึ้นในการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเป็นผลส่วนหนึ่งที่เกิดจากความไร้ประสิทธิภาพในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม (Bad governance) ของภาครัฐ รัฐบาลได้นำแนวคิดเรื่อง (Good governance) มาใช้ในระบบราชการไทย โดยในช่วงแรกใช้คำว่า “ระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี” เพื่อให้คนทั่วไปเข้าใจความหมายได้ง่ายขึ้นและเพื่อให้มีการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเกิดขึ้นทั้งในภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและ ภาคประชาชนต่อมาได้เปลี่ยนมาใช้คำว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (สุพจน์ ทรายแก้ว, 2553)

เทศบาลเมืองแม่โจ้ เป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้มีการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการพัฒนาเทศบาลเมืองแม่โจ้ตาม

ภารกิจและบทบาทในการให้บริการสาธารณะ และพัฒนาท้องถิ่นให้อยู่เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน ซึ่งปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการบรรลุผลสำเร็จต่าง ๆ ก็คือ ความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายอัน ได้แก่ ความร่วมมือภายในหน่วยงานของเทศบาล หน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้องภาคเอกชน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความร่วมมือจากประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ที่ได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบ และป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ ซึ่งการผนึกพลังความร่วมมือของทุกฝ่ายจะนำไปสู่การปฏิรูปให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดี เนื่องจากได้มีการกระจายอำนาจในการพิจารณา ตัดสินใจ และรับผิดชอบร่วมกันเป็นการสร้างกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลการบริหารงานของภาคราชการ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดความโปร่งใสประชาชนสามารถตรวจสอบได้ อันจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมช่วยสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดีของระดับภาครัฐและระดับประเทศ (งานวิเคราะห์นโยบายและแผน. 2552)

จากปัญหาและสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาเป็นพนักงานเทศบาล ที่ปฏิบัติงานที่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้บริหารเทศบาล โดยมีหน้าที่ให้บริการสาธารณะที่รับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ให้แก่ประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จึงสนใจศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทราบเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลจากการบริหารจัดการของผู้บริหารเทศบาล ที่ได้รับเลือกตามกฎหมายการเลือกตั้งเข้ามาบริหารงานของเทศบาล ว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อฝ่ายบริหารรวมถึงเทศบาลอย่างไร การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลด้านใดที่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ควรส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้นอย่างไร การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลด้านใดที่อยู่ในระดับที่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ การลดหรือกำจัดจุดด้อย จะต้องปรับปรุงหรือหาวิธีการแก้ไขอย่างไร ให้บรรลุแก่การแก้ไขที่ดีและมีประสิทธิภาพ ภายใต้ความยั่งยืน รวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

3. เพื่อเสนอข้อเสนอแนะความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่ใจ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 28,053 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในเทศบาลตำบลแม่ใจ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่ใจ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิธีการทางสถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 53.59 มีอายุ 41- 50 ปีมากที่สุด จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 47.24 รองลงมา มีอายุ 31 -40 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 29.28 มีสถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 46.69 รองลงมา มีสถานภาพโสด จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 39.78 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 43.09 รองลงมา คือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 24.86 มีอาชีพรับราชการ มากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 26.24 รองลงมา มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 24.86 มีรายได้ครอบครัวต่อเดือน 10,001- 15,000 บาท มากที่สุด จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 32.04 รองลงมา มีรายได้ครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 25.97

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่ใจ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาวิจัยพบว่า

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านฉันทามติ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 (S.D.=0.79) รองลงมาเป็นด้านความเสมอภาค ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 (S.D.=0.78) และด้านความโปร่งใส ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 (S.D.=0.70) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 (S.D.=0.87) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

3. เมื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยพิจารณาจาก เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันนั้น พบว่า

3.1 ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ประชากรที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทุกอาชีพมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อเรียงลำดับ ความคิดเห็นด้วยจากมากไปน้อยตามอาชีพได้ดังนี้ อาชีพค้าขาย รับราชการ ขาวนา/เกษตรกร รับจ้าง

4. ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านหลักนิติธรรม การบริหารจัดการให้ยึดความเที่ยงตรง เป็นธรรมและเป็นกลาง การออกกฎระเบียบควรรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในชุมชน

4.2 ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างอันดีแก่ประชาชน รู้จักกระทำตนในสิ่งที่ควรยึดหลักคุณธรรม ยึดประโยชน์ของส่วนรวมและความถูกต้องในการบริหารจัดการ

4.3 ด้านหลักความโปร่งใส การบริหารจัดการควรให้มีการสรุปผลการ ปฏิบัติงานต่อประชาชนทุกรอบปีหรือทุกครึ่งปี เพื่อให้ประชาชนรับทราบข้อมูลในทุกด้าน การดำเนินงานแต่ละโครงการตามแผนควรให้ชุมชนได้รับรู้รับทราบ

4.4 ด้านหลักความรับผิดชอบ การบริหารงานของคณะบริหารและพนักงานควรปฏิบัติตามกฎระเบียบของเทศบาลอย่างเคร่งครัด เพื่อเป็นตัวอย่าง มีความรับผิดชอบต่องานที่ปฏิบัติ และรับผิดชอบต่อประชาชนในชุมชนต่าง ๆ

4.5 ด้านหลักการมีส่วนร่วม ให้รับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลให้มากกว่าเดิม

4.6 ด้านหลักความคุ้มค่า นำงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไปใช้ตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างคุ้มค่าและเพื่อประโยชน์ของชุมชนอย่างแท้จริง การจัดหรือการบริหารงบประมาณ ควรทำไปตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วนและยึดประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมเป็นสำคัญ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีประเด็นที่สำคัญนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ประชาชนในเทศบาลเมืองแม่โจ้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากประชาชนเกิดความตื่นตัวในการสร้างหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานของเทศบาล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของฉลองนพ อัมพรตัน (2550) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกมลาไสย พบว่า มีระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของจักรภพ ชาริคำ (2550) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า มีระดับความคิดเห็นของประชาชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก รวมถึงสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของจตุพร ผ่องสุข (2550) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชน โดยรวมมีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่โจ้ ที่มีปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกัน พบว่า

2.1 ประชาชนในเทศบาลเมืองแม่โจ้ มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่โจ้ โดยรวมและรายด้าน 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเทศบาลเมืองแม่โจ้ไม่เลือกปฏิบัติ หรือแบ่งแยกสถานภาพ

ให้ความสำคัญกับชุมชนทุกเพศ ทุกระดับในการเขามามบทนาหรือเขามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของวิจิตรภรณ์ ไชยโคตร (2550) ได้ศึกษาการประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานที่มีเพศต่างกัน เห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและทั้ง 6 ด้านไม่แตกต่างกัน และผลงานการวิจัยของฉลองนพ อัมพรตัน (2550) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกลาไสย พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน และผลงานการวิจัยของ อภิชาติ โชติชัชวาลกุล (2550) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารสวนตำบลกรณีศึกษาเขตอำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารสวนตำบลที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 ประชาชนในเทศบาลเมืองแม่โจ้ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าแตกต่างกัน โดยที่ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากกว่าประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18 – 30 ปีและ 51 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี เป็นวัยทำงาน รับรู้ เขาใจและยอมรับกับการเปลี่ยนแปลงในการบริหารจัดการในรูปแบบต่าง ๆ ได้ง่าย ซึ่งประชาชนในวัย 18 – 30 ปีและ 51 ปีขึ้นไป อาจจะยังไม่เข้าใจในหลักการบริหารจัดการในรูปแบบธรรมาภิบาลเท่าที่ควร สำหรับหลักคุณธรรมและหลักการมีส่วนร่วม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของจักรภพ ชาริคำ (2550) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารตำบลในเขตพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารสวนตำบลในเขตพยุหะภูมิพิสัยแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ฉลองนพ อัมพรตัน (2550) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกลาไสยพบว่า บุคลากรที่มีอายุแตกต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน

2.3 ประชาชนในเทศบาลเมืองแม่โจ้ ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมไม่แตกต่างกัน สำหรับรายด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยที่ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ได้เรียนรู้และศึกษาการบริหารจัดการในรูปแบบธรรมาภิบาล โดยเฉพาะหลักนิติธรรมซึ่งจะต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจอย่างถ่อง

แต่เพราะสวนใหญ่จะเป็นข้อบังคับกฎหมาย ระเบียบแบบแผนหรือแนวปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อจะได้ปฏิบัติได้ถูกต้อง ซึ่งอาจจะเป็นการยากที่ประชาชนที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาจะเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ ส่วนด้านหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วมและหลักความคุ้มค่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของจักรภพ ชาริคำ (2550) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารสวนตำบลในเขต พัทธภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารสวนตำบลในเขตพัทภูมิพิสัย ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ฉลองนพ อัมพรรัตน์ (2550) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกมลาไสย พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของอภิชาติ โชติชัชวาลกุล (2550) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารสวนตำบล กรณีศึกษาเขตอำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารสวนตำบลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของจตุพร ผ่องสุข (2550) ได้ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารสวนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ วิจิตรภรณ์ ไชยโคตร (2550) ได้ศึกษาการประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี ตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า เพื่อให้เห็นว่าเทศบาลเมืองแม่โจ้ได้มีการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งผู้วิจัยได้องค์ความรู้ใหม่ในแนวทางมีการกำหนดนโยบายในการบริหารเชิงบูรณาการ โดยนำจุดอ่อนและจุดแข็งของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแต่ละ ด้านมาเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เพื่อต่อยอดการพัฒนาในมิติการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมต่อไป

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยอมรับว่าเทศบาลเมืองแม่โจ้เป็นเทศบาลที่มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ส่งผลให้เกิดการยอมรับและความร่วมมือจากประชาชนในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ของเทศบาล ดังนั้นเพื่อให้การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การบริหารจัดการภาครัฐที่ดี เทศบาลเมืองแม่โจ้ควรมีการกำหนดนโยบายในการบริหารเชิงบูรณาการ โดยนำจุดอ่อนและจุดแข็งของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแต่ละ ด้านมาเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เพื่อต่อยอดการพัฒนาต่อไป

1.2 ควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานจากหลายภาคส่วน เพื่อยกร่างเทศบัญญัติให้เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือสอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความสะดวกรวดเร็ว และลดภาระของประชาชนเป็นสำคัญ โดยการจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนระดับตำบล เพื่อพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงหรือยกเลิกเทศบัญญัติ และมีเวทีพิจารณาพิจารณาเทศบัญญัติ ก่อนนำเสนอสู่กระบวนการพิจารณาในการประชุมสภาเทศบาล

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 ด้านประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในการวิจัยครั้งนี้เทศบาลเมืองแม่โจ้ควรทบทวนปัจจัยที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ในการวางแผนพัฒนาควรคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ ตลอดทั้ง ลักษณะส่วนบุคคลของบุคลากรในเทศบาล วัฒนธรรมองค์การ ความยืดหยุ่นของเทศบาล และความผูกพันต่อเทศบาล สภาพแวดล้อมในการทำงาน และปรับเปลี่ยนเพื่อให้เหมาะสมเพื่อให้การบริหารเทศบาลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่อไป ทั้งนี้เทศบาลควรมีการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ จากประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่องด้วย

2.2 ด้านประสิทธิภาพ เทศบาลเมืองแม่โจ้ควรใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด และมีการรายงานการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาให้ประชาชนรับรู้อย่างต่อเนื่องควรลดขั้นตอนการให้บริการเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น และปฏิบัติงานให้เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด

2.3 ด้านการตอบสนอง เทศบาลเมืองแม่โจ้ควรสามารถที่จะตอบคำถามและชี้แจงกับประชาชนผู้รับบริการเมื่อมีข้อสงสัย บุคลากรต้องมีความรู้และพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่

2.4 ด้านความรับผิดชอบ เทศบาลเมืองแม่โจ้ควรมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาที่อาจเกิดขึ้น บุคลากรของเทศบาลต้องปฏิบัติงานโดยยึดหลักความรับผิดชอบต่อผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจและการกระทำของตนเองได้ทั้งหมด

2.5 ด้านความโปร่งใส เทศบาลเมืองแม่โจ้ควรมีการติดประกาศจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนหรือผู้สนใจรับทราบเมื่อมีการดำเนินการตามโครงการเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการทำงาน

2.6 ด้านการมีส่วนร่วม เทศบาลเมืองแม่โจ้ควรจัดให้มีเวทีแสดงความคิดเห็นหรือรับฟังปัญหาจากประชาชน มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร, ประชาชน และ เปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานดำเนินงานของเทศบาลมากขึ้นกว่าเดิม

2.7 ด้านนิติธรรม เทศบาลเมืองแม่โจ้ควรปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นสำคัญ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานดำเนินงานของเทศบาลมากขึ้น ตลอดทั้งมีการเผยแพร่กฎระเบียบให้ประชาชนได้รับทราบโดยทั่วกัน

2.8 ด้านความเสมอภาค เทศบาลเมืองแม่โจ้ ควรให้บริการประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยก เช่น เพศเชื้อชาติ สถานภาพบุคคล เพราะความเสมอภาคเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนทุกคนพึงได้รับจากรัฐบาล ทั้งการบริการด้านสวัสดิการ ตลอดจนสาธารณูปโภคด้านอื่นๆ ด้วย

3. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อจะได้ข้อมูลเชิงลึก ด้านการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล และ เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลนำไปปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

สุพจน์ ทราญแก้ว. (2553). การจัดการภาครัฐแนวใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 3). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

ฉลองนพ อัมพรรัตน์. (2551). การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

จตุพรผ่องสุข. (2550). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง

อำเภอหนองพอกจังหวัดร้อยเอ็ด. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต),
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อภิชาติโชติชัยวาลย์กุล. (2550). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบล กรณีสึกษาเขตอำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี.
(การศึกษานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการปกครองท้องถิ่น), บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิจิตรภรณ์ ไชยโคตร. (2550). การประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล
ตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต) มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.